

Dosarul nr.3ra-987/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Primarul General al mun. Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Țurcan împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoane terțe Pretura sectorului Ciocana, Elena Triboi și Dorian Istratii cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Primarul General al mun. Chișinău împotriva hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani

c o n s t a t ă :

La 08 mai 2020 reclamantul Ilie Țurcan a depus cerere de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoană terță Pretura sectorului Ciocana solicitând anularea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău nr.125/3-dc din 02 martie 2020 „Cu privire la revocarea lui Ilie Țurcan din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana”, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea din contul pârâtului a prejudiciului material sub formă de despăgubire în mărimea salariului mediu pentru absență forțată de la muncă din data de 03 martie 2020 până la restabilirea în funcție, încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin dispoziția nr.602/3-dc din 25 noiembrie 2019 a Primarului General al mun. Chișinău, Ion Ceban, cu privire la încetarea mandatului lui Ilie Țurcan din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, i-a fost încetat mandatul de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chișinău.

Conform dispoziției nr.607/4-dc din 26 noiembrie 2019 a Primarului General al mun. Chișinău, Ion Ceban, a fost numit repetat în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, mun. Chișinău începând cu data de 26 noiembrie 2019, pe o perioadă determinată de 3 luni.

Potrivit pct.1.13 și 1.26 din dispoziția Primarului General al mun. Chișinău, Ion Ceban, nr.106-dc din 24 februarie 2020 cu privire la abrogarea unor dispoziții, au fost anulate

dispozițiile Primarului General al mun. Chișinău, Ion Ceban nr.602/3-dc din 25 noiembrie 2019 cu privire la încetarea mandatului lui Ilie Țurcan din funcția de viceprețor al sectorului Ciocana și nr.607/4-dc din 26 noiembrie 2019 cu privire la numirea lui Ilie Țurcan în funcția de viceprețor al sectorului Ciocana.

Totodată, la data de 02 martie 2020 Primarul General al mun. Chișinău, Ion Ceban, prin dispoziția nr.125/3-dc din 02 martie2020 a dispus revocarea lui Ilie Țurcan din funcția de viceprețor al sectorului Ciocana.

Reclamantul menționează că potrivit dispoziției contestate, motivul revocării din funcție a servit demersul prețorului sect. Ciocana, Sinilga Școlnic, prin care s-a invocat că în perioada toamnă-iarnă s-a cerut efectuarea unor lucrări de salubritate cu prezentarea informațiilor, iar unele lucrări au fost executate cu întârziere.

Reclamantul indică că, cele menționate în demersul Prețorului sect. Ciocana, Sinilga Școlnic, nu corespund realității, ori, din partea prețorului de sector nu au fost solicitate astfel de informații, iar argumentele invocate în demers nu corespund adevărului.

În opinia reclamantului, motivul demiterii sale este unul bazat pe criterii politice. Despre acest fapt a menționat chiar pe verso-ul dispoziției de revocare, când i-a fost eliberată copia acesteia.

A relatat despre faptul că, pe parcursul perioadei de lucru în funcția de viceprețor al sect. Ciocana, mun. Chișinău nu a fost sancționat disciplinar, nu a avut obiecții sau critici față de executarea corectă a obligațiilor de muncă.

Reclamantul mai relevă că, prin dispoziția cu privire la revocarea din funcție din 02 martie 2020 temeiul juridic invocat pentru revocarea lui a fost art.14, art.17 alin.(2) și art.22 alin.(1) lit.a) și alin.(3) al Legii nr.199 din 16 iulie 2010 Cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică.

În acest sens indică că, de la data numirii în funcția de viceprețor al sect. Ciocana, mun. Chișinău nu s-au scurs 4 ani.

Totodată, consideră că motivele invocate sunt neîntemeiate, or, art.14 și 17 alin.(2) al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 se referă la salarizarea și garanțiile sociale în legătură cu încetare mandatului persoanei cu funcție de demnitate publică, neavând nimic comun cu temeiuri de încetare a mandatului.

A indicat și faptul că, art.22 alin.(3) din Legea nr.199/2010 nu prevede temeiuri pentru eliberarea din funcție a viceprețorului sau altui demnitar, ci prevede doar procedura revocării din funcție și anume, prin emiterea (atunci când există temeiuri) unui act administrativ al autorității care a numit demnitarul în funcție.

În opinia reclamantului, pentru eliberarea din funcție a persoanelor cu funcții de demnitate publică (inclusiv a viceprețorilor) nu este suficient doar să fie respectată procedura, dar mai este necesară existența unui temei prevăzut de lege.

Reclamantul a mai menționat că, prin însăși definiția motivării actului administrativ, se impune expres necesitatea motivării acestuia, indiferent de norma în baza căreia se emite acesta, fără să implice careva elemente de interpretare.

În această ordine de idei consideră că dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr.125/4-dc din 02 martie 2020 cu privire la revocarea lui Ilie Țurcan din funcția de viceprețor al sectorului Ciocana, urmează a fi anulată, ca fiind ilegală în fond, cu restabilirea în funcția anterior deținută. În cazul restabilirii în funcție, urmează să i se achite salariul mediu pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, adică începând cu data de 03

martie 2020 și până la restabilirea în funcție, precum și să-i compenseze prejudiciul moral cauzat, ca urmare a revocării ilegale din funcție, pe care îl estimează la moment la suma de 20 000 lei.

Prin cererea prealabilă expediată la data de 30 martie 2020 în adresa Primarului General al mun. Chișinău a solicitat revocarea pe cale extrajudiciară a dispoziției nr.125/3-dc din 02 martie 2020, prin care a fost revocat ilegal din funcție, precum și compensarea prejudiciului material cauzat și anume, achitarea salariului mediu pentru perioada de absență forțată de la muncă, începând cu data de 02 martie 2020 și până la restabilirea în funcție, precum și a sumei de 20 000 lei în calitate de prejudiciu moral.

Indică că în termenul prevăzut de lege nu a primit răspuns la cererea prealabilă, din care motive s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată.

În justificarea pretențiilor indicate în cererea de chemare în judecată reclamantul invocă prevederile art.89, 90 din Codul Muncii, Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, Legea nr.136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a dispus atragerea Elenei Triboi și Dorian Istrati în prezenta cauză de contencios administrativ, în calitate de persoane terțe (f.d.43-44, vol.I).

Prin hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea înaintată de Ilie Țurcan împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, persoane terțe Pretura sectorului Ciocana, Elena Triboi și Dorian Istratii cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil, încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a anulat dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr.125/3-dc din 02 martie 2020 cu privire la revocarea lui Ilie Țurcan din funcția de vice pretor al sectorului Ciocana.

S-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită actul administrativ cu privire la restabilirea lui Ilie Țurcan în funcția de vicepretor al sectorului Ciocana.

S-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită actul administrativ cu privire la achitarea în beneficiul lui Ilie Țurcan a salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 02 martie 2020 până la data pronunțării hotărârii judecătorești, 01 decembrie 2020.

S-a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită actul administrativ cu privire la achitarea în beneficiul lui Ilie Țurcan a despăgubirii pentru prejudiciul moral echivalentă cu mărimea unui salariu mediu lunar al vicepretorului sectorului Ciocana.

S-a dispus încasarea din contul Primarului General al municipiului Chișinău în beneficiul lui Ilie Țurcan cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 7000 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată (f.d.100, vol.I).

La 01 decembrie 2020, Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului Victoria Iabanji, a recepționat dispozitivul hotărârii din 01 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.101, vol.I).

La 23 decembrie 2020, Pretura sectorului Ciocana a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond (f.d.103, vol.I), iar la 25 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, ulterior, la 26 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului declarat

și casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de declarare ca inadmisibilă și neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Ilie Țurcan (f.d.158-163, 168-173).

La 24 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Primarul General al municipiului Chișinău a depus cererea de apel nemotivată (f.d.105-106), iar la data de 19 martie 2021 Primarul General al municipiului Chișinău a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului declarat și casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii înaintate de Ilie Țurcan și declararea ca inadmisibile pretențiile cu privire la compensarea prejudiciului material și moral (f.d.137-143, vol.I).

Prin decizia din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Pretura sectorului Ciocana și Primarul General al mun. Chișinău, a fost menținută hotărârea din 01 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.213, 214-229, vol.I).

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe privind admiterea parțială a pretențiilor din cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Țurcan împotriva Primarului General al mun. Chișinău, persoane terțe Pretura sectorului Ciocana, Elena Triboi și Dorian Istratii cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel a reținut ca justă și întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la faptul că, Primarul General al mun. Chișinău este în drept să decidă asupra eliberării din funcție a vicepretorului, însă această prerogativă poate fi realizată doar în condițiile expres prevăzute de Legea privind statutul municipiului Chișinău, Legea privind statutul alesului local, Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Astfel, actul administrativ individual, prin care se dispune încetarea mandatului demnitarului, ca rezultat al activității administrative, urmează a fi supus principiilor și regulilor generale de emitere.

Instanța de apel precum și prima instanță au reținut că, din sensul prevederilor Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și al Legii privind statutul alesului local, se stabilește că, încetarea înainte de termen a mandatului demnitarului ales, cu excepția circumstanțelor de demisie sau deces, are un caracter de sancționare și se bazează pe circumstanțe sau fapte obiective concrete și anume - incompatibilitatea, nedepunerea declarației de avere sau dispunerea confiscării averii nejustificate.

După cum rezultă din textul dispoziției nr.125/3-dc din 02 martie 2020 de revocare a lui Ilie Țurcan din funcția de vicepretor al sectorului Ciocana, Primarul General al mun. Chișinău a reținut la baza emiterii dispoziției demersul pretorului Ciocana din 02 martie 2020, art.14, art.17 alin.(2) art.22 alin.(1) și alin.(3) din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art.29 alin.(2) și art.32 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, art.15 alin.(1) lit.b), alin.(2) și art.16 alin.(1) din Legea nr.136/2016 privind statutul municipiului Chișinău.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că, la caz, procedura administrativă a fost inițiată la 02 martie 2020, odată cu emiterea notei informative de către pretorul sectorului Ciocana al mun. Chișinău, în conținutul căreia nu s-a făcut trimitere la circumstanțe și probe concrete, fiind invocat cu titlu general îndeplinirea necorespunzătoare a unor atribuții care i-au fost delegate vice pretorului, Ilie Țurcan, și anume neefectuarea în termen a lucrărilor

de salubritate.

Instanța de apel a menționat că, normele legale mai sus-indicate stabilesc expres obligativitatea participării în procedura administrativă a persoanelor ale căror drepturi și interese sunt sau pot fi lezate, în speță, Primarul General al mun. Chișinău a emis dispoziția contestată fără a informa reclamantul despre dreptul de intervenire în procedura administrativă și fără a audia persoana vizată pe marginea faptelor imputate, până la încetarea mandatului. Or, dreptul persoanei de a fi audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis este stabilit expres de lege și tot legea stabilește că Primarul General al mun. Chișinău își exercită atribuțiile în condițiile legii.

Ca urmare, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la faptul că, la emiterea actului administrativ contestat, circumstanțele indicate în nota informativă nu au fost supuse verificării, iar actul administrativ emis, contrar argumentelor invocate de apelanți, nu corespunde rigorilor impuse și prescrise de art.118 Cod administrativ.

La acest capitol, instanța de apel a stabilit că actul administrativ contestat în pricină, a fost emis cu încălcarea normelor de drept care reglementează procedura de emitere a actelor administrative.

Totodată, instanța de apel n-a reținut argumentele invocate de apelanți, precum că, dispoziția contestată este motivată, fiind emisă în baza normelor legale, or, actele pricinii probează contrariul. Astfel, s-a notat că motivarea dispoziției Primarului General al mun. Chișinău, presupune obligația de a face cunoscute elementele de fapt și de drept care permit înțelegerea și aprecierea legalității sale, iar această exigență trebuie realizată într-un mod suficient de detaliat, prin indicarea în hotărâre a motivelor pentru care Primarul General al mun. Chișinău a ajuns la concluzia necesității de a revoca reclamantul din funcție, or în lipsa motivării explicite a dispoziției, posibilitatea atacării acesteia în justiție devine iluzorie, în condițiile în care instanța de judecată nu poate specula asupra motivelor care au determinat Primarul general al mun. Chișinău să ia această decizie de revocare din funcție în privința reclamantului. Prin urmare, motivarea reprezintă o condiție de legalitate a actului administrativ.

La caz, indicarea sumară asupra notei informative și enumerarea normelor de drept nu poate fi apreciată ca o motivare corespunzătoare a soluției adoptate, care să corespundă principiului transparenței și comprehensibilității. Urmare a celor expuse, instanța de apel a concluzionat și în privința nerespectării, de către autoritatea publică a principiului statuat la art.31 Cod administrativ, conform căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Mai mult, în cadrul dezbaterilor judiciare nu au fost administrate dovezi că încălcările imputate reclamantului au existat.

În aceasta ordine de idei instanța de apel a conchis că, la caz, la exercitarea de către Primarul General al mun. Chișinău a dreptului discreționar la emiterea hotărârii contestate, nu a luat în considerare toate circumstanțele relevante speței și nu și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, încălcare materializată prin faptul că actul administrativ contestat a fost emis cu încălcarea procedurii stabilite de lege, poartă un caracter neproportional scopului urmărit, fapt ce denotă și ilegalitatea lui în fond.

Din considerentele menționate, instanța de apel a menținut ca întemeiată concluzia instanței de fond, cu referire la faptul că, dispoziția Primarului General al mun. Chișinău

nr.125/4-dc din 02 martie 2020 cu privire la revocarea lui Ilie Țurcan din funcția de vicepreștor al sectorului Ciocana, urmează a fi anulată, cu restabilirea lui Ilie Țurcan în funcția anterior deținută.

Totodată, având în vedere anularea actului administrativ individual defavorabil, instanța de apel a apreciat că, prima instanță întemeiat a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită actul administrativ cu privire la restabilirea lui Ilie Țurcan în funcția de vicepreștor al sectorului Ciocana, și să-i achite salariul pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 02 martie 2020 până la data pronunțării hotărârii judecătorești, 01 decembrie 2020.

Dat fiind faptul că pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral derivă din acțiunile contrare legii ale autorității publice și fiind constatată încălcarea drepturilor reclamantului de către instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a concluzionat că, pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral este întemeiată și just a fost admisă de instanța de fond, care a constatat că, ca urmare a eliberării din funcție reclamantului i-a fost cauzată o stare de incertitudine pentru sine și cei apropiați, fiind lipsit de plata salariului, care constituie o importantă sursă de existență. Prin urmare, instanța de apel a apreciat că prima instanță întemeiat a admis parțial cerința reclamantului de reparare a prejudiciului moral, cu încasarea despăgubirii echivalente unui salariu de funcție. Iar alegațiile apelantului Primarul General al municipiului Chișinău cu referire la faptul că, în partea pretenției de compensare a prejudiciului material și moral, reclamantul nu a respectat procedura prealabilă, nu au fost reținute de instanța de apel, or, cerințele enunțate au fost reflectate în cererea prealabilă din 30 martie 2020.

Pe cale de consecință, având în vedere faptul că pretențiile reclamantului au fost admise, instanța de fond a considerat întemeiată solicitarea lui Ilie Țurcan de a încasa din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei date, instanța apreciindu-le ca reale, necesare și rezonabile, iar instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia primei instanțe, care a admis pretenția reclamantului Ilie Țurcan cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 7000 lei.

Totodată, instanța de apel a stabilit că just au fost respinse pretențiile reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral, încasarea altor indemnizații pentru lipsa forțată de la muncă precum și penalitățile respective, ca nefiind motivate.

La 18 iunie 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Țurcan, ca neîntemeiată și inadmisibilă (f.d.231, vol.I).

La 10 august 2021 a prezentat motivarea recursului.

În motivarea recursului, Primarul General al mun. Chișinău și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că soluția instanței de apel a fost emisă cu încălcări esențiale și aplicarea eronată a normelor de drept material, inclusiv nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

În opinia recurentului, determinarea incorectă a obiectului probațiunii poate fi condiționată de faptul că instanța atribuie importanță juridică circumstanțelor care nu au

valoare pentru soluționarea corectă a pricinii și, viceversa, când instanța nu pune în discuție circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii.

Recurentul susține în continuare că actul administrativ contestat de către reclamant este legal, acesta fiind emis în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite, având drept criteriu intenția de realizare a competențelor autorității publice, a funcționării acesteia în mod legal și în bune condiții.

Consideră recurentul că, actul administrativ anulat de către instanța de fond și cea de apel emană de la autoritatea investită de lege cu competența de numire și eliberare din funcție a viceprețorului, astfel încât dispoziția contestată a fost emisă cu respectarea legislației și a competenței.

În susținerea poziției recurentul indică că, viceprețorul face parte din categoria persoanelor cu funcție de demnitate publică, iar în cele ce urmează regimul general al funcției de demnitate publică, statutul juridic al persoanei care ocupă această funcție, precum și alte raporturi ce decurg din exercitarea funcției de demnitate publică, continuă să fie reglementate de Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

În viziunea sa, instanța de apel la emiterea deciziei în mod greșit și nefondat nu a reținut argumentele pârâtului privind motivarea actului administrativ, ceea ce presupune o examinare superficială a circumstanțelor cauzei.

În acest sens, reiterează faptul că actul administrativ individual a fost emis în deplină concordanță cu prevederile legale, armonizând în sine principiul de motivare conform art.31 din Codul Administrativ, precum și cerința motivării, drept formalitate procedurală pentru emiterea unui act administrativ conform art.118 Cod Administrativ. Menționează că, în motivare sunt indicate temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.

Astfel, temeiul de fapt luat în considerare la emiterea dispoziției a constituit demersul prețorului sectorului Ciocana, Sinilga Școlnic, prin care a intervenit cu solicitarea de a dispune revocarea din funcție a lui Ilie Țurcan, pe motivul neasigurării îndeplinirii activităților prestabilite pentru domeniul gestionat.

Mai notează că dat fiind specificul statutului pe care reclamantul l-a deținut anterior, drept persoană cu funcție de demnitate publică, iar potrivit art. 4 din Legea nr.199/2010, exercitarea funcției de demnitate publică se bazează pe principiile legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și al loialității, autoritatea publică locală emitentă a actului administrativ individual contestat, lipsindu-i încrederea în capacitatea reclamantului de a gestiona corect domeniul atribuit, a emis dispoziția de revocare din funcție a acestuia.

Menționează că reieșind din conținutul Legii nr.199/201, în opinia sa, nu sunt indicate criteriile de numire în funcție, prin urmare evidențiază că, legea nu prevede anumite cerințe concrete de numire în funcție a demnitarului, precum nu prevede nici condiții exhaustive de eliberare din funcție, actul de revocare reprezentând un drept legal al Primarului General, care decide modul în care activitatea autorității executive municipale este organizată.

Altfel spus, calitatea de reprezentare atribuită prin lege viceprețorului, instituie obligativitatea acestuia de a opera în activitatea sa prin promovarea la nivel de sector a voinței reale și practicilor implementate de către Primarul General. Reprezentarea, fiind

atribuția conferită prin lege de a acționa ca un exponent al primarului prin încredințarea în tot sau în parte a atribuțiilor de gestionare a sarcinilor stabilite de lege în limita unui sector.

Drept rezultat, fiind mandatat prin lege de a reprezenta, pretorul și vicepretorul trebuie să respecte întocmai limitele mandatului de reprezentare și să asigure disponibilitatea executării atribuțiilor sale în considerarea indicațiilor, propunerilor parvenite din partea Primarului General.

În acest sens, indică că Primarul General al mun. Chișinău este în drept să decidă asupra revocării din funcție a vicepretorului, prerogativă care poate fi realizată doar în condițiile expres prevăzute de Legea privind statutul municipiului Chișinău, Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, fapt care a și fost realizat de către autoritatea publică. În speță, contrar concluziei instanței de apel, prin eliberarea din funcție nu a fost aplicată sancțiunea disciplinară, or eliberarea din funcție a reclamantului a constituit un drept discreționar al autorității publice locale, care are voința creării unei echipe de încredere, loiale, reieșind din prevederile art.4 din Legea nr.199/2010.

Potrivit acestei norme juridice exercitarea funcției de demnitate publică se bazează pe principiile legalității, liberului consimțământ, transparenței, exemplului personal, responsabilității și loialității. Actul de revocare din funcție înainte de expirarea mandatului din funcția de vicepretor reprezintă alegerea optimă, legală și obiectivă pentru realizarea de către administrația publică locală a unui serviciu stabil, profesionist, imparțial, transparent și eficient în interesul cetățenilor municipiului Chișinău.

Totodată, instanța de apel operează prin invocarea art.23 alin.(3) din Legea nr.199/2010 cu privire la temeiul și cauzele revocării sau eliberării din funcție din motive imputabile demnitarului care se vor indica în actul administrativ corespunzător. Reiterează că prin această prevedere legală, rezultă că legiuitorul face deosebire între motivele imputabile și motivele neimputabile, astfel încât în cazul motivelor neimputabile nu este necesară respectarea condițiilor prevăzute în art.23 alin.(3) din Legea nr.199/2010.

Consideră că autoritatea publică, prin emiterea actului administrativ individual a întreprins o măsură rezonabilă și proporțională în virtutea art.29 Cod Administrativ, or orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite de lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

Astfel, scopul urmărit privind formarea unei echipe de încredere a autorității publice locale pe parcursul exercitării mandatului obținut, corespunde în acest sens, dreptului de revocare din funcție, care îi aparține anume Primarului General în temeiul împuternicirii atribuite de lege.

Totodată, menționează că respingerea drept nefondată a solicitării autorității pârâte privind inadmisibilitatea acțiunii în partea ce ține de încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral nu constituie o apreciere justă având în vedere prevederile Codului administrativ.

Prin urmare, consideră că instanța urma să declare inadmisibile solicitările enunțate mai sus din considerentele că acestea nu au parcurs calea procedurii prealabile, ceea ce determina inadmisibilitatea acestora.

În justificarea argumentelor indicate în cererea de recurs, recurentul invocă prevederile art.10 alin.(2), 60 alin.(3), 207 alin.(1), alin.(2) lit.f) din Codul administrativ, Legea nr.136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău, Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Conform art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 mai 2021, însă la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea recepționării acesteia de către recurent.

La 18 iunie 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Țurcan, ca neîntemeiată și inadmisibilă (f.d.231, vol.I).

La 16 iulie 2021, Primarul General al mun. Chișinău a recepționat decizia motivată din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr.DS8002075030AS, anexat la materialele cauzei (f.d.238, vol.I).

La 10 august 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție, Primarul General al mun. Chișinău a depus recurs motivat împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi, prin care să fie respinsă, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Ilie Țurcan în partea anulării actului administrativ individual, restabilirea în funcție, compensarea cheltuielilor de judecată, și totodată, declararea drept inadmisibilă pretenția cu privire la încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral (f.d.1-8, vol.II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 24 septembrie 2021, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Ilie Țurcan, Pretura sectorului Ciocana, Elena Triboi, Dorian Istratii copia cererii de recurs depusă de Primarul General al mun. Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.19, vol.II).

Materialele dosarului atestă că Pretura sectorului Ciocana, Elena Triboi, Dorian Istratii au recepționat cererea de recurs depusă de Primarul General al mun. Chișinău, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f.d.21-25, vol.II), însă, aceștia nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referință la cererea de recurs, până la data

examinării recursului.

La 30 noiembrie 2021, intimatul Ilie Țurcan, reprezentat de avocatul Dorel Rotaru, prin intermediul poștei electronice, a expediat referința la cererea de recurs depusă de recurentul Primarul General al mun. Chișinău împotriva deciziei din 26 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând declararea recursului inadmisibil, invocând că instanța de fond și instanța de apel au aplicat corect legea care trebuia să fie aplicată, a fost dovedită temeinicia pretențiilor reclamantului (f.d.27-34, vol.II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin.(2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Primarul General al mun. Chișinău este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art.230, 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Primarul General al mun. Chișinău, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca – Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Aliona Miron